

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 6CoP/68/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814219298  
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814219298.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členov JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa K. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov - matky: B. N., štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom I., F. č. X/X a otca Q.. Q. K., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom I., Y. cesta 7, o zvýšenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie otca proti rozsudku W. súdu Prievidza zo dňa 11. júna 2015 č. k. 16P/61/2014-174 jednomyseľne takto

### rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

### o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom zo dňa 11. júna 2015 č. k. 16P/61/2014-174 okresný súd schválil uzavretú rodičovskú dohodu, ktorá znie: „Vyživovacia povinnosť otca Q.. Q. K., nar. XX.XX.XXXX na maloletého K. N., nar. XX.XX.XXXX sa s účinnosťou od 1.11.2014 zvyšuje zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 250,- eur mesačne, ktoré výživné sa otec dieťaťa zaväzuje platiť k rukám matky dieťaťa, mesačne vždy vopred, najneskôr do 27. dňa v mesiaci vopred, čím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 7P 1/2010-123 z 25.5.2010. Nedoplatok z titulu zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého K. za obdobie od 1.11.2014 do 30.6.2015 spolu vo výške 800,- eur sa otec dieťaťa zaväzuje zaplatiť k rukám matky dieťaťa v splátkach po 30,- eur mesačne, splatných spolu s bežným výživným, pod stratou výhody poskytnutých splátok v prípade nezaplatenia dvoch splátok.“ V odôvodnení okresný súd dospel k záveru, že medzi rodičmi maloletého dieťaťa uzavretá rodičovská dohoda je v súlade so zákonom i záujmom maloletého dieťaťa. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že od roku 2010 t.j. v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca, kedy bol maloletý K. žiakom 4. ročníka ZŠ, došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa ako i na strane oboch rodičov. Maloletý je v súčasnosti žiakom 9. ročníka ZŠ, v súvislosti s čím u neho došlo prirodzene k zvýšeniu nákladov na krytie základných životných potrieb, ako i potrieb v súvislosti so školou a zdr. starostlivosťou.

U matky sa príjem zvýšil zo sumy 331,41 eur na sumu v priemere 416,51 eur mesačne. I keď otec v konaní tvrdil, že jeho firmy v súčasnosti neprosperujú, uvedená skutočnosť podľa názoru súdu z doložených listinných dôkazov nevyplýva. Z daňového priznania spoločnosti HAS Centrum, s.r.o. za rok 2014 vyplýva, že celkové výnosy uvedenej spoločnosti za rok 2014 sú spolu vo výške 143.547,32 eur, pričom v predchádzajúcom roku, t.j. za rok 2013 súčet týchto výnosov predstavoval spolu 123.723,36 eur, z čoho vyplýva, že príjem uvedenej spoločnosti sa v roku 2014 zvýšil. Príjmy zo živnosti mal v roku 2014 približne rovnaké ako v roku 2013, pričom v roku 2014 mal ešte i príjem zo závislej činnosti spolu vo výške 1.660,18 eur. Z výpovede otca taktiež nesporne vyplýva, že spoločnosť HAS Centrum, s.r.o. zakúpila v roku 2013 na leasing motorové vozidlo Mercedes, rok výroby 2013, za kúpnu cenu 53.000, eur, ktorá skutočnosť podľa názoru súdu ovplyvňuje náklady uvedenej spoločnosti a teda i príjem otca ako výlučného spoločníka uvedenej spoločnosti. Z výpovede otca i doložených listinných dôkazov tiež

vyplýva, že otec zakúpil v roku 2014 byt č. XX na adrese K. 6, E. za kúpnu cenu 53.400,- eur. Vo svojej výpovedi uviedol, že túto kúpnu cenu zaplatil z úveru, súdu však predložil len úverovú zmluvu z roku 2011 na sumu 12.000,- eur a povolené prečerpanie na účte 2400,- eur, pričom v kúpnej zmluve sa zaviazal kúpnu cenu vyplatiť v hotovosti. Okrem toho je otec dieťaťa bezpodielovým spoluvlastníkom rodinného domu, ktorý v súčasnosti užíva ako i pozemku / podľa jeho vyjadrenia určeného na výstavbu rodinného domu o výmere 1115 m<sup>2</sup> v Prievidzi/, z čoho vyplýva, že celkové majetkové pomery otca odôvodňujú zvýšenie vyživovacej povinnosti otca tak, ako sa zaviazal v uzavretej rodičovskej dohode, preto súd uzavretú rodičovskú dohodu v celom rozsahu schválil. V tej súvislosti súd poukazuje na tú skutočnosť, že i keď otec má ďalšie tri vyživovacie povinnosti, každé dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojho rodiča, preto výšku vyživovacej povinnosti, ku ktorej sa otec dieťaťa zaviazal, súd považuje za primeranú. Nedoplatok z titulu zvýšenia vyživovacej povinnosti za obdobie od 1.11.2014 do 30.6.2015 spolu vo výške 800,- eur sa otec dieťaťa zaviazal zaplatiť k rukám matky dieťaťa v splátkach po 30,- eur mesačne, ktorú dohodu súd i v tejto časti schválil, keďže je v súlade so záujmami maloletého dieťaťa.

Proti tomuto rozsudku podal otec včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že zvýši vyživovaciu povinnosť na sumu 200,- Eur mesačne. Namietal, že súd nebral do úvahy, že matka má v súčasnosti pravidelný príjem, že on má tri vyživovacie povinnosti, že matka pôvodne požadovala výživné 240,- Eur a v priebehu pojednávania bez racionálnych argumentov zvýšila požiadavku na 250,- Eur, že súd bral do úvahy len cenu vozidla a nie jeho pridanú hodnotu. Jeho príjmy nie sú v súčasnosti také, aby mohlo byť výživné zvýšené na požadovanú čiastku. Garsónku kúpil „za spoluúčasti“ dcéry, aby nemusela platiť vysoké nájomné. Vozidlo zakúpené v roku 2014 slúži na podnikanie a hoci ide o drahé vozidlo, je výhodné z dôvodu, že všetky servisné úkony a poisťné udalosti sú v cene.

K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Poukázal na to, že výživné bolo naposledy určené v roku 2010. Od tej doby sa potreby maloletého podstatne zvýšili.

K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že syn nastupuje na hotelovú akadémiu, kde budú jeho výdavky ešte vyššie (50,-Eur poplatok Rady rodičov, pracovné oblečenie v sume 200,- Eur, stravné v školskej jedálni). Mal výdavky spojené so zubným strojčekom 200,- Eur, pravidelné mesačné kontroly 10,- až 20,- Eur mesačne, koncoročný výlet v Londýne 500,- eur. Na rovnakej sume výživného by trvala, aj keby bola v čase podania návrhu zamestnaná. Pracovnú zmluvu má do 31.12.2015, ale zamestnávateľ končí, pracovný pomer jej predĺžený nebude. Pôvodne požadovala nižšie výživné, avšak potom, čo sa na pojednávaní dozvedela, že mladšej dcére otec prispieva výživným v sume 250,- Eur, svoju žiadosť zmenila. Otec sa so svojimi tromi deťmi stretáva, chodí s nimi na dovolenky, o ich syna nikdy neprejavil záujem. O kúpe bytu v Bratislave sa dozvedela z inzerátu, ktorý staršia dcéra otca zverejnila a ponúkala v ňom do prenájmu jednu izbu v trojizbovom byte v Petržalke, ktorý je kompletne zrekonštruovaný a moderne zariadený. Podotkla, že podľa jej názoru firma, ktorá neprosperuje a musela prepustiť troch zamestnancov, nepotrebuje vozidlo v uvedenej hodnote a v konečnom dôsledku si ho nemôže ani dovoliť. Otec je vlastníkom rodinného domu zakúpeného v roku 2009, rodinného domu s prístavbou na bývanie, ktorý využíva na podnikateľské účely, bytu v Prievidzi, bytu v Bratislave, pozemku v Prievidzi určeného na výstavbu. Vzhľadom na majetkové pomery otca, sumy výživného, ktoré platí otec mladším deťom žiadala potvrdiť napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru okresný súd sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vypořiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľ prezentoval už počas konania pred okresným súdom.

Ustanovenie § 163 O.s.p. výslovne umožňuje zmenu rozsudku o výživnom, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie nároku na výživné.

Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol opakovane rozhodnúť o výživnom, je zmena pomerov (§ 78 Zákona o rodine).

Zmenou pomerov rozumieme výraznú zmenu tých právne významných skutočností, ktoré boli podkladom pri skoršej úprave rozsahu vyživovacej povinnosti.

Súdna prax považuje za významnú zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa jeho vyšší vek a s tým súvisiace vyššie výdavky na základné potreby dieťaťa (bývanie, šatstvo, strava), ale aj s jeho vekom rastúce náklady na sociálne potreby dieťaťa (vzdelávanie, rôzne aktivity - športové, kultúrne a podobne), ako aj zvýšené náklady v súvislosti so zdravotným stavom dieťaťa. Komplexné potreby dieťaťa sú povinní zabezpečiť jeho rodičia, a to aj výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, ale predovšetkým poskytovaním výživného.

Rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k deťom má zodpovedať odôvodneným potrebám detí a schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom rodičov (§ 62 ods. 1, § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine).

Platí ďalej, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a na výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, súd pri skúmaní pomerov rodiča neprihliadne (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine).

Zákonná úprava pamätá aj na prípady, ak sa povinný rodič bez dôležitého dôvodu vzdá výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, prípadne, ak na seba berie neprímerané majetkové riziká (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). V takomto prípade súd vychádza zo zásady potenciality príjmov povinného rodiča, resp. na neprímerané majetkové riziká neprihliada pri skúmaní komplexných pomerov povinného rodiča.

V posudzovanej veci je nepochybné, že od skoršej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca došlo u dieťaťa ku kvalifikovanej zmene pomerov, a to najmä vzhľadom na jeho vývoj (vtedy žiak základnej školy, teraz 1. ročníka strednej školy) a s tým súvisiacimi zvýšenými nákladmi na základné, kultúrne a sociálne potreby. Je zrejmé, že došlo k zvýšeniu jeho výdavkov jednak z objektívneho dôvodu všeobecne známej skutočnosti zvýšenia životných nákladov - cien tovarov a služieb, a jednak zo subjektívnych dôvodov - fyzického, fyziologického, kultúrneho a psychického rastu.

Za tejto situácie okresný súd správne zvýšil otcovi rozsah jeho vyživovacej povinnosti.

Otec v odvolaní neuvádzal skutočnosti, ktorými by namietal správnosť skutkových zistení okresného súdu iba ich hodnotenie. Jeho odvolanie spočíva na rovnakých skutočnostiach, ktoré prednášal už pred okresným súdom a s ktorými sa okresný súd správne a náležite vypořiadal, a to tvrdený nedostatočný príjem, zlá hospodárska situácia jeho firmy. Takéto skutkové zistenie však okresný súd neučinil.

Odvolacie námietky o tvrdenom nedostatočnom príjme vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné vzhľadom na správny záver okresného súdu vyslovený v odôvodnení rozsudku, v zmysle ktorého je životná úroveň otca preukázateľne vyššia. Jeho majetkový stav a životnú úroveň dokresľuje vlastníctvo viacerých nehnuteľností, vozidiel, a to i nadštandardnej hodnoty, pričom námietky typu „auto je preto také drahé, pretože následné servisné opravy sú v cene,“ sú bez významu. Platby za servisné úkony pri lacnom aute určite nedosahujú sumu rozdielu jeho kúpnej ceny oproti cene auta otca (53.000, eur), ktoré jednoznačne patrí do kategórie nadštandardných. Každé nové auto i násobne lacnejšie má záručnú lehotu, v rámci ktorej sú bezplatne riešené prípadné vady, pričom v ponuke automobiliek sú lacnejšie autá, ktoré ponúkajú rovnaké benefity, ako v prípade uvedeného auta otca.

Odvolací súd neuveril ani tvrdeniu otca o tak zlej hospodárskej situácii jeho firmy, ktorá mu nedovoľuje platiť výživné v požadovanej sume. Ako uviedla matka, firma, ktorá neprosperuje, si nemôže dovoliť financovať auto uvedenej cenovej kategórie, osobitne za situácie, keď vlastní ďalšie autá a teda má zabezpečenú prepravu na podnikateľské účely. Bez ohľadu na túto skutočnosť výdavky na zakúpenie a financovanie auta nemajú prednosť pred výživným.

Z vykonaných dôkazov vyplýva, že otec má nadštandardnú životnú úroveň.

Výdavky na úhradu potrieb maloletého sú prioritné (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine), preto je otec povinný v prvom rade uhradiť výživné pre maloleté dieťa a potom uspokojiť svoje iné ako nevyhnutné výdavky. Je totiž neprípustné, aby maloleté dieťa, ktoré nie je schopné si samé zabezpečiť prostriedky na živobytie, bolo vystavené ekonomickej biede za situácie, že jeho rodičia majú schopnosti a možnosti túto výživu zabezpečiť.

Vzhľadom na tieto zistené skutočnosti odvolací súd rovnako ako okresný súd neuveril tvrdeniu otca o neschopnosti hrať výživné zvýšené o 100,- Eur mesačne a o tom, že toto zvýšenie zasiahne do jeho životnej úrovne. Je zrejme, že matka uhrádza všetky potrebné náklady dieťaťa, pričom jej príjem je len 416,51 eur mesačne. Otec nepredložil ani jeden doklad o prispievaní synovi mimo rámca bežného výživného ako napr. prispel najstaršej dcére kúpou bytu za cenu 53.400,- eur.

Správny je aj poukaz matky, že pokiaľ otec prispieva mladšej dcére sumou 250,- Eur, niet racionálneho dôvodu, aby staršiemu synovi neprispieval minimálne rovnakou, ak nie vyššou sumou. To bol aj dôvod, pre ktorý matka po jeho zistení žiadala výživné vyššie oproti návrhu. Takýto dôvod je racionálny a plne dôvodný a odvolací súd aj z tohto dôvodu považuje rozsudok okresného súdu za vecne správny.

Otom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku okresného súdu nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní, potvrdil napadnutý výrok rozsudku okresného súdu tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.